

ราชกิจจานุเบกษา กรุงเทพมหานคร

เล่ม ๓ แผ่นที่ ๒๕ วันอาทิตย์ เดือนสี่ ขึ้นสิบสามค่ำ ปีจอชุกศก ๑๒๔๔ หน้าเลขที่ ๒๐๓

สารบัญ

ข้าราชการ	หน้า ๒๐๓
พระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์วิภาสปีติยศ	หน้า ๒๐๖
ข่าวสั้นพระชนม์	หน้า ๒๐๘
หมายไว้ทุกข์	หน้า ๒๐๘
ข่าวตาย	หน้า ๒๐๘
ข่าวพระราชทานเพลิง	หน้า ๒๐๘
รายวันเรือเข้าออก	หน้า ๒๐๐

ข้าราชการ

วันอังคาร เดือนห้า แรมสามค่ำ ปีจอชุกศก เวลาบ่าย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เจ้าพนักงานเจ้าถวญ ซึ่งจะได้ทูลต่อพระที่นั่งพระที่นั่งอภรณ์ภิรมย์ปราสาท พระสงฆ์เจริญพระพุทธมนต์ ณ พระที่นั่งอภรณ์ภิรมย์ปราสาท ๕ รูป

วันพุธ เดือนสาม แรมสองค่ำ เวลาเช้า ๕ โมง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกทางประตูพรหมโลกา ไปประทับแรมพระที่นั่งอภรณ์ภิรมย์ปราสาท ทรงจุทเคียนเครื่องมัตถการ หม่อมเจ้าพระอรุณนิภาคุณากรถวายศีล ครั้นทรงศีลแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

ทรงทบทองทนต์พระพุทธรูปองค์หนึ่ง เเทงรูปองค์หนึ่ง ขณะนั้นเจ้าพนักงานประโคมกรับของคณบดีท่ามพระมณเฑียรธรรม ครั้นทรงเททองหล่อพระแล้ว ทรงประเคนอาหารบิณฑบาตแด่พระสงฆ์ ๗ ๕ รูป รัชพระราชทานฉันทแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จขึ้นทางประตูพรหมโลกา ครั้นพระสงฆ์ ๕ รูป รัชพระราชทานฉันทแด่สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอ เจ้าฟ้ามหาดุสิตวงศ์ ทรงประเคนของไทยธรรมแด่พระสงฆ์

วันพฤหัสบดี เดือนสาม แรมสามค่ำ เวลาบ่าย ๓ โมง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกทางพระที่นั่งจักรีภิรมย์ปราสาท ทรงพระที่นั่งราชทาน เสด็จพระราชดำเนิน พร้อมด้วยเจ้าพนักงานตำรวจทหาร แห่หน้าตามเสด็จออกประตูศรีสุทธร ประศุกเทวภิรมย์ ไปประทับพระที่นั่งราชภิรมย์นฤมิตร พระบรมวงศานุวงศ์ และข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย เฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทโดยลำดับ พระยาศิวสังเทศ นำพระภิรมย์ราชา พระสำเร็จสมบัตินายถวญบังคมลา ขึ้นไปราชการเมืองกุนเมืองพิไชย แล้วนำเจ้าสุทธิสาร พระยาเมืองจันทร์ พระยาเมืองซ้าย เพี้ยกรมเมืองเมืองนครจำปาศักดิ์ ๔ พระยานุภาพุตรภพ พระสยามสีมานุรักษ์ พระภักดีคุณนารถ

พระราชทาน เมืองนครเสียมราฐ ๕ พระเพชร
 พืชัญมยกระษัตริเมืองสรวรคโลกย์ ๑ อุษาค
 เมืองหนองเตธาร ๑ ราชบุตรเมืองโพธิ์ไสย ๑
 พระอินทรสังครามเจ้าเมืองจันทบุรี ๑ รวม ๑๓
 นายกรวยถวยขัมภลมา กลับออกไปรักษาราชการ
 บ้านเมือง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง
 พระราชดำรัสด้วยชื่อราชการต่าง ๆ แล้ว
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานสัญญาบัตร
 ✓ ให้ฉานหอยอมทาดเลก บุตรพระยาคำรง
 ราชพลชั้น (รับ) เป็นพระอภัยสงคราม
 ปลัดเมืองนครเขื่อนขันธ์ ถึงศักดินา ๖๐๐
 ✓ ให้หลวงพอมหศักดิ์เมืองจันทบุรี เป็นพระ
 เสด็จราชกิจศิริสงคราม ขกระษัตริเมืองจันทบุรี
 ถึงศักดินา ๕๐๐
 ✓ ให้ขุนสุนทรสัจจา เป็นพระกำแหงฤทธิรงค์
 ผู้ช่วยราชการเมืองจันทบุรี ถึงศักดินา ๔๐๐
 ✓ ให้ขุนพลสงครามเมืองจันทบุรี เป็นพระพล
 สงคราม งามวางทวยค่านเมืองจันทบุรี ถึง
 ศักดินา ๔๐๐
 ✓ ให้หลวงจันทงักกิติ ผู้ช่วยราชการเมืองขลุ
 บรี เป็นพระพิทักษ์กิติ งามวางส่วยรงเมือง
 จันทบุรี ถึงศักดินา ๖๐๐
 ✓ ให้หลวงศรีขจรขัตติเมืองแกลง เป็นพระ
 แกลงแกลงกล้า ผู้ว่าราชการเมืองแกลง
 ขุนเมืองจันทบุรี ถึงศักดินา ๕๐๐
 ครั้นพระราชทานสัญญาบัตรแล้ว เวลาบ่าย
 ๓ โมงเสก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสด็จพระราชดำเนิน ลงประทับเรือพระที่นั่ง
 เวสาลีที่ท่าราชวรดิฐ ออกเรือพระที่นั่งแล่น
 ราชดำเนิน กลับเรือพระที่นั่งแล้วแล่นลง
 ไปตามลำแม่น้ำ เวลาทุ่มครึ่งถึงพระสมุทรเจดีย์

พระราชทานเทียบอยู่ ให้พระยาสมุทรปราการ
 ไปบูชาพระสมุทรเจดีย์แล้ว ออกเรือพระที่นั่งต่อไป
 เวลา ๓ ทุ่มครึ่งถึงท่าปากน้ำ เรือพระ
 ที่นั่งทอดประทับที่แรมที่นั้น พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว เสด็จไปประทับที่แรมเรือพระที่นั่ง
 อุดมบุรทิศ เวลา ๑๑ ทุ่มออกเรือพระที่นั่งจากที่
 ท่าปากน้ำเจ้าพระยา
 วันศุกร์ เดือนสาม แรมสี่ค่ำ เวลาเช้า ๕
 โมง เรือพระที่นั่งไปถึงอำมบ้านแหลมทอดที่แล้ว
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จประทับเรือ
 พระที่นั่งเวสาลี เวลาเที่ยงเสด็จเจ้าพระยาสุรวง
 ไวยวัฒน์ที่สมุหพระกระลาโหม มาเส้าทูลของ
 ขลุพระยาที่เรือพระที่นั่งเวสาลี พระบาทสม
 เสด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำรัสด้วยถ้อย
 เสด็จพระราชดำเนินประพาศที่ต่าง ๆ แล้วเสด็จ
 ขึ้น เวลาบ่าย ๕ โมง พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ทรงเรือพระที่นั่งโยนเรือลงไฟรุ่ง
 เสด็จพระราชดำเนิน เข้าปากอ่าวบ้านแหลม
 ทรงประพาศตามลำแม่น้ำจนสุดหมู่บ้านแล้ว เสด็จ
 พระราชดำเนิน กลับมาประทับที่แรมเรือพระที่
 นั่งอุดมบุรทิศ
 วันเสาร์ เดือนสาม แรมห้าค่ำ เวลาเช้า ๗
 โมงเสก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จ
 ทรงเรือพระที่นั่งโยน เรือกลงไฟทอดนิกรอ
 มุสคพระราชดำเนิน ไปเข้าปากน้ำบ้านแหลม
 ไปตามลำแม่น้ำ เวลาเช้า ๔ โมงเสก
 ถึงที่ประทับบ้านใหม่ เสด็จพระราชดำเนิน
 ขึ้นประทับพลับพลา มีข้าราชการเส้าทูลของ
 ขลุพระยาเป็นอันมาก ประทับอยู่ประมาณ
 ครึ่งชั่วโมงจึงเสด็จทรงม้าพระที่นั่ง พร้อมด้วย
 กระบวรรถพระประเทียบ ทามเสด็จพระ

ราชดำเนิน ไป โดยทางหลวง ๓๓๐
 เส้น ถึงเขามหาสวรรค์ เสกขพระราช
 คำเนินขึ้นประทับพระนครคีรี เวลาบ่ายเสกขออก
 พระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ ทรงกระการชำระ
 เสกขพระราชดำเนินประพาศที่ต่าง ๆ แล้ว
 ึ่งเสกขขึ้น

เวลาค่ำเสกขออกประทับพระที่นั่งเพชรภูมิไพ
 โรจน์ พระบรมวงษานวงษ์แลข้าราชการเฝ้าทูล
 ถองขุดิพระบาท เวลา ๒ ทุ่มเสกเสกขขึ้น

วันอาทิตย์ เดือนสาม แรมหกค่ำ เวลาเช้า
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสกขพระราชดำเนิน
 ประพาศที่ต่าง ๆ บนพระนครคีรี เวลาเที่ยง
 เสกเสกขออกพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ครู่หนึ่งเสกข
 ขึ้น เวลาบ่าย ๔ โมงเสกเสกขพระราชดำเนิน
 ลงเชิงเขา ทรงมีพระที่นั่งพร้อมด้วยกระบวนรถ
 พระประเทียบ เสกขพระราชดำเนินไปประพาศเขา
 ทดวงเสกเสกขเสกขออกพระนครที่ต่าง ๆ ในด้านี้
 แดทรงมีทองพระพุทธรูป . เวลาค่ำเสกขพระราช
 ดำเนินถลับ ขึ้นประทับพระนครคีรี เวลา ๒ ทุ่ม
 เสกเสกขออกพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์พระบรมวงษ
 นวงษ์ แลข้าราชการเฝ้าทูลถองขุดิพระบาทเป็นอัน
 นาด เวลา ๕ ทุ่มเสกเสกขขึ้น

วันจันทร์ เดือนสาม แรมเจ็ดค่ำ เวลาเช้า
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไม่ได้เสกขออกแห่ง
 ใด เวลาบ่าย ๕ โมงจึงเสกขพระราชดำเนินลง
 เชิงเขา ทรงมีพระที่นั่งเสกขพระราชดำเนินไป
 ประพาศตลาด พร้อมด้วยกระบวนนำตามเสก
 เหมือนวันก่อน ครั้นเวลาบ่ายค่ำเสกขพระราชดำ
 เนินถลับ มาประทับพลับพลาโกลีเสกขขึ้นต่างกันควิน
 ออก เจ้าพนักงานจึงจัดวันแตรรวมดุริยางค์ขับ
 แอ่งกันถวาย ทอดพระเนตรที่เตรียมไว้เข้า

เพิงไฟทั้งสองสนามแล้วปล่อยให้ขับแข่งกันแปดคู่ ๆ
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทอดพระเนตร
 แอ่งวันแตร ๓ คู่ แล้วไปรถเกล้า พระราชทาน
 รางวัลแก่เจ้าของวันแตรผู้เรียบร้อย ชะคนละสาม
 คำสั่ง แพ็คคนละหกบาท ครั้นเวลาบ่ายค่ำเสกข
 ขึ้น เวลาบ่ายเสกเสกขออกพระที่นั่งเพชรภูมิไพ
 โรจน์ พระบรมวงษานวงษ์แลข้าราชการเฝ้าทูล
 ถองขุดิพระบาท พลอดาวทรงทำชัยแคนถวาย
 ทอดพระเนตรอยู่จนเวลา ๕ ทุ่มเสก จึงไปรถ
 เลเกล้า พระราชทานเงินแก่พลอดาวที่ชัยแคนทั้ง
 ชายหญิงตามสมควรแล้วเสกขขึ้น

วันอังคาร เดือนสาม แรมแปดค่ำ เวลาเช้า
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ได้เสกขออกแห่งใด
 เวลาบ่ายโมงเสก เสกขออกพระที่นั่งเพชรภูมิไพ
 โรจน์ครู่หนึ่งเสกขขึ้น เวลาบ่าย ๕ โมงเสก
 เสกขพระราชดำเนินลงเชิงเขาทรงมีพระที่นั่งพร้อม
 ด้วยกระบวนแห่นำตามเสกขพระราชดำเนิน ไปประ
 พาศถ้ำเขาบวรไถอริย เวลาค่ำจวนทุ่มเสกขพระ
 ราชดำเนินถลับขึ้นพระนครคีรี เวลา ๕ ทุ่ม
 เสกขออกพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์ พระบรม
 วงษานวงษ์ แลข้าราชการเฝ้าทูลถองขุดิพระบาท
 ทอดพระเนตรขับแคนอย่างไทย ส่งพิณพาทย์อยู่
 จนเวลา ๕ ทุ่มครึ่ง แล้วไปรถเกล้า พระราช
 ทานเงินแก่พลอดาวที่ชัยแคนตามสมควรแล้วเสกขขึ้น

วันพุธ เดือนสาม แรมเก้าค่ำ เวลาเช้าพระ
 บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสกขออก ประทับทรงยาคร
 พระราชาคณะ พระครู ถานานุกรม เปรี๊ญ
 แดเจ้าอธิการวัดเมืองเพชรบุรี แดพระสงฆ
 วิกรมมหาสมณาราม ทั้งวัดรวม ๕๕ รูป
 พระบรมวงษานวงษ์เป็นประธาน รูป
 เป็น ๕๖ รูป ขึ้นไปรับอาหาณินทมาศครี

พระที่นั่งราชธรรมสภา แลพระราชทานจิวรสงฆ์
 ฝ่ายพระภิกษุสงฆ์ทั่วทุกรูป แลแล้วพระสงฆ์ของ
 ทางหลังเขาก็คือพระนวม เวลาบ่าย ๕ โมงครึ่ง
 เสกพระราชทานเนืองงี เขา ทรงมีพระที่นั่ง
 พระอัมภักย์กระบวนแห่หน้าตามเสกตามเคย เวลา
 พระราชทานเนืองงีประพาศดำเินเลข ถัดถึงถ้ำน้ำ
 แห่ง แลแล้วเสกพระราชทานเนืองงีประพาศ
 พระนวมอีก เวลา ๕ ทุ่มเสกเสกออกพระที่นั่ง
 เพชรภูมิไพโรจน์ พระบรมวงษานุวงษแลแล้ว
 ราชการเข้าทูลของขัติพระบาทตามเคย ปี
 ที่ข้อยู่ครั้นนี้แล้วเสกดังนี้

วันพฤหัสบดี เดือนสาม แรมสิบค่ำ เวลาเช้า
 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไม่ ได้เสกออกนอก
 ใต เวลาบ่ายโมงครึ่งเสกออกพระที่นั่งเพชรภูมิ
 ไพโรจน์ มีเศวตฉัตร มีเศวตฉัตรเปรมเศวตฉัตร
 หนึ่งอันเข้า เข้าทูลของขัติพระบาท พระบาทสมเด็จพระ
 พระเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชปฏิสันถารกับเรื่องที่จะช่วย
 ความเป็นโรคไข้ในวังหลวง แลเรื่องที่จะวังหลวง
 หนึ่งอัน แลแล้วจึงทรงพระ
 กรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทานเหรียญเงินแก่
 มาลาพระบรมมหาราชวัง ๑ พระราชทานสาย
 สร้อยพระพิภพแก่กรมการ ๑ พระราชทาน
 ดินสอให้แก่สายนาฬิกา แก่กรมการ ๑ พระ
 ราชทานเงิน สิบห้าสิบบาท แก่จิวน ๑ ในความ
 ชอบที่ได้ช่วยกันในเรือทอสุไฟริ้นทร์ เมื่อเวลา
 เป็นอันถวาย แลแล้วพรหมมอแลเงินถวายถวาย
 คุมลาดด้วยไป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
 เสกออกที่พระที่นั่งขวไปรดเกล้า ฯ พระราชทาน
 พระบรมราชโองการให้ราษฎร ผู้ที่นำของมาทูล
 ถวาย ๑ ถวาย ๑ ถวาย ๑ แล้วเสก
 ประพาศ มีพระราชทานอภัยโทษราชการต่าง ๆ

กับพระบรมวงษานุวงษเวลาบ่าย ๔ โมง เสกขึ้น
 ครั้นเวลาบ่าย ๕ โมง เสกเสกพระราชทานเนือง
 งีเขา ทรงมีพระที่นั่งพระอัมภักย์กระบวนแห่
 ตามเสกพระราชทานเนืองงี ประพาศวิภาต
 แสง เวลาจวนค่ำเสกพระราชทานเนืองงีมา
 ประพาศพลับพลไก่อเข้านั่ง ทอดพระเนตร ณ
 วังและเพิ่มเติมก่อน เวลาบ่ายค่ำเสกเสกขึ้น
 เวลา ๕ ทุ่มเสกออกพระที่นั่งเพชรภูมิไพโรจน์
 พระบรมวงษานุวงษ แลแล้วราชการเข้าทูลของขัติ
 พระบาท เจ้าพนักงานหน้าขบวน ๑ ขุนศรี
 วิเศษ ๑ ขุนรองปลัด ๑ จมื่นภูเขินที่ขลุ่ย
 เกษภักดิ์ ๑ เข้าเข้าทูลของขัติพระบาท พระ
 บาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ
 พระราชทานเหรียญเงินแก่ขลุ่ยมาลา ทรงยินดีแก่
 กรมการ ๑ นาย ในความชอบที่ได้ช่วยคนเรือ
 ทอสุไฟริ้นทร์เมื่อเวลาเป็นอันถวายนั้น ครั้น
 เวลา ๕ ทุ่มเสกเสกขึ้น

บายชีพระราชทานตรา เครื่องราช
 อิศริยยศบรรดาศักดิ์

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน
 เครื่องราชอิสริยยศมณฑลสุพรรณบุรี ๑ ชั้น ที่ ๑ ชั้น
 มหาสุวรรณ์ ม ส ม แด่ชั้นยศ ปีนีโว ชาคสี
 เสนาบดีว่าการท้าวเรือแลกลอดณี เป็นเกียรติยศ
 พระราชทานแก่พระพิศัยกี้ เดือนอ้าย แรมสิบค่ำ
 ปีระกาศปัตถศก ศักราช ๑๒๔๗ เป็นวันที่ ๖๓๖๐
 ภายที่ ๑๘ ในรัชกาลปัตถษณันนี้
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน
 เครื่องราชอิสริยยศ มณฑลสุพรรณบุรี ชั้น ๒ ชั้น
 มหาสุวรรณ์ ๑ ม แด่หม่อมชคาเมรียลผู้ว่า